

Anarchie en de Ander

analyse van een wereldideaal

Steven Vlaeyen

DANKWOORD	I
VOORWOORD	III
INLEIDING	1
I. DE PSYCHISCHE STRUCTUUR	3
I.1 DE BORROMEAAANSE KNOOP	3
I.2 HET EGO EN DE MOEDER: DE LEUGEN VAN HET OVERLEVEN	4
I.3 DE OEDIPUS: HET SYMBOLISCHE ALS HET EINDE VAN DE VROUW	8
I.4 HET VERLANGEN EN HET OBJECT A ALS RESTANTEN VAN DE VREDE	11
II. PATHOLOGIE	13
II.1 DE KWESTIE VAN HET EGO	13
II.2 REMMING EN ANGST: DE DWANG ALS SYMPTOOM	15
II.3 REPRESSIE IN RELATIE TOT DE ANDER	17
II.4 HYSTERIE EN REVOLUTIE	18
II.5 REGRESSIE EN DE ONTOEREKENINGSVATBARE CRIMINEEL	19
III. SOCIOLOGIE - ANTROPOLOGIE	21
III.1 EROS EN DE JUNGLE	21
III.2 DE KOLONISERING VAN DE WILDE	23
III.3 DE BORROMEAAANSE MAATSCHAPPIJ EN DE ANDER VAN DE ANDER	24
III.4 DE TERUGKEER NAAR HET PRIMITIEVE: WAT MET DE ERFENIS VAN HET IMAGINAIRE ?	28
III.5 MEDITATIE EN DE ORGANISCHE SAMENLEVING: HET VENUS PROJECT	31
IV. THERAPIE	33
IV.1 WO ICH WAR, SOLL ES WORDEN	34
IV.2 REICH EN DE PERVERTIE	35
IV.3 STANISLAV GROF EN DE ADEM	36
IV.4 SJAMANISME EN ECOPSYCHOLOGIE	37
IV.5 MEDITATIE EN DE KOSMISCHE ORDE	39
IV.6 PSYCHOANALYSE ALS BEWUSTZIJNSVERRUIMING: EEN HER-KENNING VAN DE ZIEL	40

V. EEN CONCLUSIE VOOR DE WERELD	42
V.1 DE MENS ALS VERVREEMDING	43
V.2 DE KLEREN VAN DE KEIZER: ER IS NIEMAND THUIS	46
V.3 DE WANKELE SAMENLEVING	47
V.4 DE GEREMDE SAMENLEVING	48
V.5 MEDITATIE EN EEN WERELD VAN LIEFDE: NAAR EEN BEWUSTE ANARCHIE	50
V.6 NEW AGE EN DE PULSIE	52
 AANBEVOLEN LITERATUUR	 57
FREUD	57
LACAN	57
STANISLAV GROF	57
SJAMANISME	57
ECOPSYCHOLOGIE	57
TRANSCENDENTE MEDITATIE	57
BOEDDHISME	58
BOEDDHISME EN PSYCHOANALYSE	58
THE VENUS PROJECT	58
NEW AGE	58

Anarchie en de Ander: analyse van een wereldideaal

Dankwoord

Vooreerst wil ik mijn ouders danken, die er altijd over gewaakt hebben dat ik de vrijheid en de middelen had om mezelf te ontplooien en te zijn. Geen inspanning was hen te veel om in hun genereuze onderhoud mij de mogelijkheid te geven te studeren, te ontdekken, te leven en te genieten van het leven. Ik denk maar aan de vele culturen die ik leerde kennen langsheen boeken en muziek, cultuurverschijnselen die ik niet kon bekostigen zonder hun steun.

In een tweede plaats wil ik de vele leraars bedanken die mijn pad hebben gekruist. Sommigen moedigden mij aan, anderen verwierpen mijn gedachten, maar allen samen zorgden zij voor een bewuste zoektocht naar waarheid en naar visie, dieper en wijder, doorheen de vele momentopnamen die zij bediscussieerden. Sommigen waren ook ongeweten mijn leraars, mensen die ik niet in de klas of het auditorium ontmoette, maar die mij gezelschap kwamen houden langsheen de letters in een boek. Van velerlei aard was mijn inspiratie, en ik voel me dankbaar verbonden met de inspiratie van menige grotere geleerde die me voorafging.

Niet in het laatst wil ik mijn therapeute danken, die mijn vaak al te gekke inspiratie aanhoorde, terwijl ik vol enthousiasme preken afstak over hoe de wereld in elkaar zat. Voor het aan bod laten komen van de persoonlijke worstelingen en de minder goede momenten, ben ik haar zeer genegen, en mijn volste appreciatie kent zij voor de vele intelligente en constructieve momenten die zij stevast in de dialectiek tussen mijn tong en haar oor wist in te

vlechten. Ook voor een meer dan vrijgevig oordeel over enig persoonlijk of theoretisch schrijfstuk van mijn hand, wil ik haar bedanken.

Ten slotte zijn er nog mijn broer en zus, lotgenoten sinds mijn eerste dagen, en al de vrienden en vriendinnen die daar gaandeweg bijkwamen en soms ook tot op vandaag de dag in mijn leven zijn gebleven. De boog kan niet altijd gespannen staan, en een lach is het beste medicijn. Het beste deel van mijn gezondheid heb ik aan jullie te danken.

Dit boek ik opgedragen aan Sofie Van de Wiele, die te kort mijn vriendin en mijn geliefde was, en die misschien van me heenging om altijd bij me te kunnen zijn. We zien elkander weer.

Hasta siempre.

Voorwoord

Op mijn elfde stond ik in een witte kimono met een groene gordel op de tatami in de abdij Maagdendaele. Ik had net het publiek gegroet alsook mijn trainingsbuddy, en schilderde zo plechtig mogelijk de bewegingen van onze eerste kata af in het glijden van mijn voeten over de mat, in het oprichten van mijn armen, in het inzetten van mijn heup.

Het bewuste uitvoeren van een kata gaf mij zonet een beeld van het schrijven van een boek. Enerzijds is er de inspiratie, die men zo getrouw mogelijk wil overbrengen. Anderzijds is er het publiek, waarvoor men de demonstratie brengt, en die men zoekt te behagen en te entertainen, te inspireren misschien en vanbinnen te bewegen.

Een applaus is niet wat men betracht, maar de getrouwe weergave van de vorm zoals deze bedoeld is, zonder haperen, zonder twifelen, zonder aarzeling of terugdeinzen.

Zo wil ook dit kleine boekje een weergave zijn van een geïnspireerde beweging, gemotiveerd door een drang bij het publiek een medeleven en visie over te brengen, die zo onschuldig mogelijk is, en tegelijk een uiting is van resolutie en van kracht.

Doorheen de jaren zijn beide deze kracht en deze resolutie in mij gegroeid, en het publiek vergeve mij dan ook de onbevangen weergave van mijn inspiratie en innerlijke leidraad. In het beste geval wordt deze vergeving overtroffen door een klein gevoel van extase of een innerlijk applaus.

Of ik nu geloofd word of verworpen, het is mijn bedoeling niet meer of niet minder te brengen dan mijn visie, dewelke is gegroeid uit een kruisbestuiving van stiltes, meditaties en studies, en dewelke een beweging hoopt te genereren die een slag afwendt misschien en onze kans tot overleven vergroot.